

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hóra . . . 25 K Félévre . . . 150 K
 Negyedévre . . . 75 K Egész évre . . . 300 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 1 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik hétfő kivételével minden nap

Felelős főszerkesztő: Dr. Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM

INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Félmunka

Az állam erkölcsi nagyságának fokmérője az a morális erő, mely bíraskodásából, igazságügyi intézményeiből sugárzik elő. A magyar bíróság pártatlan igazságosságát, feltétlen megbízhatóságát követendő példa gyanánt emlegetik a külföldön és jóleső megnyugvással, büszke öntudattal vesszük tudomásul idehaza. Olyan bírói karunk van, olyan magas etikai nivón áll igazságszolgáltatásunk minden intézménye, hogy még a rosszakaratu rágalom is hallgatni kénytelen vele szemben. Az elfogulatlan, tisztán látó bíráló pedig csak őszinte elismeréssel, feltétlen hódolattal adózhatik a magyar bíróságnak és igazságszolgáltatásnak. S ha tekintetbe vesszük, hogy a mult idők rövidlátó, kicsinyes politikája a magyar jellemre és becsületérzésre támaszkodva, oly mostohán bánt az igazságügy állami alkalmazottaival, hogy a magyar bírák és ügyészek hihetetlenül kedvezőtlen anyagi körülmények között maguk foltozták gyermekeik cipőjét és korgó gyomorral tárgyalták a milliókkal üzérkedő árdrágítók bűnügyeit, — nemcsak elismerés és hódolat, hanem egyenesen csodálat és bámulat illeti meg azt a kart, melyben a kötelességtudásnak és egyéni becsületességnek ekkora foka tudott általánossá lenni.

Az ország új alapokon való felépítésének egyik sakkövéül pedig éppen a közalkalmazottak helyzetének elviselhetővé tételét tüztük ki magunknak egy esztendővel ezelőtt. Megrajzoltuk a kereteket, dicséretre méltó igyekezettel számítottuk ki a sürgős tennivalók minimumát és azok közé elsőnek soroztuk be a bírák és ügyészek helyzetének megjavítását. Nemcsak hálát véltünk lenni ezzel az államiságunk erkölcsi nagyságát elsősorban propagáló bírói és ügyészi kar iránt, hanem saját magunk jól felfogott érdekét is előmozdítani. Előmozdítani azért, hogy végre valahára olyan anyagi viszonyok közé juttassuk az igazságügy papjait, amelyek között nem szégyenkezni, hanem büszkélkedni kelljen hivatásuk magasztossága és kiváltságos helyzete miatt, s így a magyar bíró minden néven nevezendő elfogultság és részrehajlás nélkül szolgálhassa tovább is az igazság osztó-egyenlítő feladatát.

Ugy látszik végre belátták e szempontok helyességét az irányadó illetékes körök is és a bírói és ügyészi kar hihetetlenül nyomoruságos helyzetének soronkívüli sürgő megjavítását határozták el. Bizonyára e körülmények érlelték meg a gondolatot, hogy ezt a kart kiemeljék a közalkalmazottak heterogén

tömegéből és külön saját speciális feladatának megfelelő külön bírói státusba sorozzák be.

A készülő javaslat azonban — mintha megbánták volna odafönn az ígéretet — megint csak kicsinyeskedik és garasoskodik. Messziről sem szándékozik megadni a bíráknak és ügyészeknek azt a minimális javadalmazást, amely mellett gondtalanul szentelhetik minden

erejüket magasztos hivatásuknak, hanem foltozgat, javítgat a szégyenteljes mai állapotokon és takarékoskodik indokolatlanul. Ez ismét csak a régi félmunka, amely már annyiszor megbosszulta magát a multban s amelynek nem lehet, semmi szín alatt sem lehet helye a jelenben!

Gyökerez, a célnak megfelelő egész munkát követelünk!

Gaal Gaszton ellenzéki fellépése

— A nemzetgyűlés ülése —

Budapest, jul. 28. (Nemz. St. tel. jel.) A nemzetgyűlés mai ülését délelőtti 11 órakor nyitotta meg Rakovszky István elnök. Az egyes bizottságok előterjesztése után folytatták a miniszterelnök beszéde felett megindult vitát.

Első szónok Gaál Gaszton volt. (Ugyanaz, aki annak idején a 3000 koronás buza-árat követelte.) A miniszterelnök programja — mondotta — nem elégteli ki. Ami a miniszterelnök külpolitikaiját illeti, meg vannak a maga észrevételeit.

Lehangolóan tartja, hogy az egyesült pártban már nincs meg a pártáryalatok között az egyetértés. A miniszterelnök első teendője kell hogy legyen a közhatósági tekintély helyreállítása. Elég szomorú, hogy erről beszélni kell. Ma olyan közhatóságaink vannak, amelyek hivatásuk helyett seftelnek, s így nem is lehet tekintélyük. Ami a munkásszervezkedésről szóló miniszterelnöki kijelentést illeti, szerinte a munkások nem kívánhatnak egyebet, minthogy gazdasági érdekeik előmozdításában támogassuk őket. Ha a munkásszervezkedés kifejtett terrorisztikus módszer szerint terrorisztikus taggyűjtéssel történik, nem támogathatjuk, sőt e tekintetben állást kell foglalnunk. Az ország pénzügyének szanalását a miniszterelnök legfőbb kötelességének tartja. Megállapítja, hogy a valuta leromlásának okait a mostani kurzus idézte elő. Ennek a kurzusnak a fenntartása nem kívánatos. Nem zsidó érdekből beszél, hanem magyar érdekből.

Az a meggyőződése, hogy a zsidóságban rejő gazdasági erőket ki kell használni. (Zajos ellenmondás.)

Gaal Gaszton: — Bármit mondjanak, kimondom, hogy a jobb elemek a zsidósághól mai is visszahuzódnak tőlünk, mert minden vonalon igazságtalanság és joghátrány éri őket. (Zajos ellenmondások különösen a Friedrich-párt részéről.)

— Keresem a megértést — mondotta Gaál — és ismétlem, nem zsidó, hanem magyar érdekből beszélek.

A közigazgatás reformjánál gondoskodni kell arról, hogy minden járásnak meglegyen a gazdasági vezetője s hogy a falusi nép megfelelő alkalmat találjon az érvényesülésre és terjeszkedésre! mert ha ez nem történik, ebből országos baj származhat. Elfogadja az 500 koronás buzaárat, de nem fogadja el azt a záradékot, hogy ha a gabona világgpiaci ára lejjebb száll, itt is leszállítsák az árat.

Hogy történhetik meg az, hogy míg a gazdák 46 koronáért nem kapnak egy kiló benzint, ugyanakkor Keszthelyen egy pesti zsidó 45 koronáért árulja a benzin kilóját. (Felkiáltások a baloldalon: — Ez hát a tisztességes zsidóság!) Gaál: Nem erről van most szó. Fontos

érdeke az országnak, hogy a kormány nyuljon be ezekben a panamakba.

Gaal után Erek Károly személyes kérdésben szólal fel, ami után Gaál ismét felszólal s félreértett szavait magyarázza meg.

Patacsy Dénes örömmel üdvözli a kormányt s bizalmáról biztosítja. Utána

Vass József mondott nagyhatású beszédet. Örömmel üdvözli a francia nemzetet, hogy megtalált bennünket és gazdasági kapcsolatot akar létrehozni közöttünk. De kéri a kormányt, hogy ne kösse le magát már most, várjunk. Várjuk meg azt az időt, mikor végérvényesen orientálódunk. Azt szeretné látni, ha az új kormány nem ígérgetne, hanem a tettek mezejére lépne. Ezután szociális fejtegetésekbe bocsátkozik. Kitér a munkáskérdésre is. A magyar közigazgatásban legmagasabb helyeken még mindig kommunisták vannak állásokban. Erősen ki kel az ellen, hogy a postánál, vasutnál és más országos szervnél nem engedik meg a keresztény-szocialista szervezkedést. Kéri a kormányt, tesz-e megfelelő intézkedéseket az egyes emberek tulkapásai ellen.

(Vass számosan üdvözlik.)

Az elnök szünetet rendel el, szünet után áttérnek az interpellációkra.

Sajnálatos félreértés

Budapest, július 28. (N. St. t. j.) A napokban hire terjedt, hogy a szerbek Ujszegedet és a Maros-Tisza közti területet kiüritik és kivonulnak. Sajnos ezek a hírek nem bizonyultak valóznak. A hírek bizonyára onnan keletkeztek, hogy a szerbek a megszállott vidékeken kicserélték a csapataikat s mihelyt egy-egy szerb csapat elvonult, rögtön elterjedt a szerbek kivonulásának hire.

A jóvátételi bizottság a magyar kérdéstről

Páris, jul. 28. (Nemz. St. tel. jel.) A jóvátételi bizottság rendkívüli ülésében tanácskozott a magyar béke-feltételekkel összefüggő kérdésekről. A szövetséges hatalmak képviselői a kérdés megoldásához szükséges adatokat megszerzték és összeállították. A Budapestről Párisba érkezett bizottság adatai alapján kezdtek meg a kérdés megoldását.

Elsülyedt új olasz hajó

Róma, július 28. (Nemz. St. tel. jel.) Genuában július 17-én bocsájtották vízre az olasz kereskedelmi tengerészet legújabb cceanjáró gőzcsését, amelyet a halálraítélt Battisi nevről neveztek el. A hajó a vízrebocsátás alkalmával szirtre futott és elsülyedt.

Rettenetes jégverés a Dunántul Szentgotthárd környékét almanagyságu jég verte el

Szentgotthárd, július 28. (Nemzeti St. tel. jel.) Szombaton délután 4 órakor borzalmas jégeső pusztított Szentgotthárdon és vidékén, mely a kitűnőnek ígérkezett termést teljesen elpusztította. Erős felhőszakadás volt, dió, sőt alma nagyságu jégesés kíséretében, ami nemcsak a termést s gyümölcsöt tette tönkre, hanem a szabadban levő háziállatokat, sőt a mezőn levő szárnyasokat is elpusztította.

Az ítélet idő csak egy felóra hosszát tar-

tott. A lakosság százával viszi haza a mezőről a jég által elpusztított szárnyasokat. A pusztulás Szentgotthárdon, Istvánfalván, Rábakéthelyen, Rábakisfaluban, Háromházon, Farkas és Balázsfalván és környékén okozott rettenetes károkat. Istvánfalván a templom tetejét is leverte a jégeső.

A lakosság éhínségnek néz elébe. Zalaegerszegről, Badacsonyról hasonló pusztulás híre érkezett.

Kolozsvári hir

A megszabadult oláh fogoly

Még annakidején, mikor a város oláh megszállás alatt volt, Kovács Károly kereskedő segéd oláh katonákkal kényszerítette Szabó József Cegléd-utcai vendéglőst italkiszolgáltatásra, melyből heves szovita támadt Szabó vendéglős és Kovács Károly közt. A kis kocsmában volt ugyanakkor Jaspárik Béla vasutas, aki pártját fogta Szabó Józsefnek, majd mikor az oláh katonák „közbeléptek”, azt a kijelentést tette, hogy a román hadsereg nem egyéb, mint egy rablóbanda. A románok ezért letartóztatták és mikor kivonultak, magukkal hurcolták Jaspárikot.

A napokban jött meg váratlanul a román fogságból viszontagságos utazás és szenvedések után. Elmondta, hogy a románok kezdetben nagyon kegyetlenkedtek, ütötték, verték a magukkal hurcolt foglyokat. Ő legutóbb Kolozsvárott a Fellegvárban volt fogságban több magyar elítélttel. A Fellegvárban isfeleinte nagyon kegyetlenkedtek az oláhok, most az utóbbi időkben azonban némileg jobbra fordult a fogoly magyarok sorsa.

Az antant-missio a foglyok érdekében közbelépett s ennek hatása észrevehető a Fellegvárban. Erdélyben, mint meséli Jaspárik, nagyon alapos oláhosító munkát végeztek a románok. A magyarok azonban erősen ragaszkodnak nemzeti érzelmeikhez és erősen bizakodnak abban, hogy majd csak fordul a világ sorja Erdélyben is.

A gabonagyűjtés

A népelelmezés terén az államnak legelsőrendű feladata a kenyérről való gondoskodás. Kenyérszegény idők a multban is háborukat, társadalmi forrongásokat, elemi csapásokat követően voltak és a kenyérgyűjtés szabályozásában az állam mindig belenyúlt, amikor ezt az inség szükségessé tette. Már a bibliai idők Egyiptomában is az állam a hét kövér esztendőben épített magtárakat és ott helyezte el a hét sovány esztendőre való kenyértartalékokat. Bizony már akkor is „rekviráltak” a hét kövér esztendő során és az árakat már akkor is az állam állapította meg.

A legújabb korban a világháború során ismerkedtünk meg ezzel a jelenséggel, amikor eleinte csak a hadviselő államok, de később a semlegesek is kénytelenek voltak rátérni a kenyérmagvakban való állami kényszergazdálkodásra. A folyó évi termés dolgában a kormány azt akarja elérni, hogy a termelőt lehetőleg tehermentesítse és tőle méltányos áron csak annyit igényeljen, amennyi a hadseregnek és a hatósági közellátásra szoruló lakosságnak kenyérré való ellátására kell.

E szempontok voltak az irányadók az ideai természetrendeleit létrejötténél. A június közepén megjelent kormányrendelet szerint a termelők a búzával, rozssalés kétszeresével bevett területükről és a község határában megállapított átlagos termés nagysága szerinti kisebb mennyiséget tartoznak közszükségleti célokra beszolgáltatni, aminek megtörténte után megmaradó kenyérmagkészletüket a szabadforgalomban értékesíthetik. Ugyanezzel a rendelettel a kormány a gabonagyűjtés teendőit a Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi részvénysárságára bízta, amely azonnal hozzájárult gabonagyűjtő szervezetének kiépítéséhez. Elsősorban a központban szervezte meg a gabonagyűjtési főosztályt, a gabonaosztályt és a lisztosztályt.

A bizományosi szervezetet az Áruforgalmi akként alakította meg, hogy minden vármegye székhelyén, ugyancsak a vidéki jelentősebb kereskedelmi gócpontokon vagy saját kirendeltséget állított fel, vagy pedig részvénysársági alapon leányintézeteket alapított. Ezek a kirendeltségek látják el a neki kiosztott egész területre nézve a főbizományosi teendőket és irányítják a bizományosok működését. A bizományosok elsősorban a Hangya és az Országos Központi Hitelszövetkezet vidéki szövetkezeleiből kerültek ki. A nagy gazdasági gépezet teljes felkészültséggel várja a munkát. Ha ez csak megközelítően is olyan gyors, alapos és eredményes lesz, mint amennyi lelkes szándékkal, szorgalommal és ambícióval indult, akkor az ellátatlanok ügye Magyarországon az idén nem fog sok fejtörést okozni.

Még mindig sokat keresnek azok a zsidók a gabonán, elsősorban a fogyasztók rovasára. Felhívjuk a hatóságok figyelmét arra, hogy sok helyen hallatlan áron szedik össze a búzát a zsidóspekulánsok, hogy aztán láncoljanak vele!

Szegény gyermekek ingyenes gyógykezelése

A Szent-Erzsébet egyesület közgyűlése

Régóta hiányt pólló nemes emberbaráti intézmény felállítását tűzték ki programmal a szt. Erzsébet Egyesület legutóbbi közgyűlésén. Hosszu pihenés után hétfőn d. u. tartották meg az első közgyűlést a piarista főgimnázium tanácstermében.

Dr. Lindenberger János, püspöki helynök, prépost kanonok nyitotta meg a gyűlést. Örömmel üdvözli a tagokat és kéri őket, ezután is jelenjenek meg minél nagyobb számban, mert eredményt elérni csak akkor tudunk, ha törhetetlen energiával és ambícióval dolgozunk. Most, hogy a nagy viharok elmúltak, reméli, hogy a szt. Erzsébet Egyesület felveszi az eljött fonalat és dolgozhatik a szent ügy érdekében szívvvel, lélekkel, mint azt a multban tette.

Ezután a titkári jelentést olvassák fel, utána pedig a pénztári jelentést. Majd a tisztújításra került a sor. Korelnök újból Tománóczy Ferencné lett. Elnök Rottler Béláné, társelnök Májerszky Mihályné, alelnökök Csanak Józsefné és Kazinczy Gáborné. Igazgató dr. Lindenberger János, titkár dr. Jósza Ödönné, segédtitkár dr. Szűcs Gézáné, pénztárnok Engeszer Józsefné, ellenőr dr. Gergits Károlyné.

A közgyűlés megemlékezik a távozó titkárról és pénztárnokról és kéri az újonnan

Vakmerő rablógyilkosság Hevesmegyében Meggyilkoltak és kiraboltak egy földbirtokost

Eger, július 28. (N. St. t. j.) Hétfőre virradó éjjel borzalmas rablógyilkosság történt a hevesmegyei kétutközi kastélyban. Graeff Andor földbirtokost, a kastély tulajdonosát, aki közeli rokonságban van Horthy Miklós kormányzóval, valamint Utty hevesvármegyei kormánybiztos főispánnal és a báró Prónay családdal, eddig ismeretlen tettesek meggyilkolták és kirabolták. A tettesek éjjel 2 óra tájban létrán másztak fel a földbirtokos elsőemeleti hálószobájába és a földbirtokost egyetlenegy fejszecsapással agyonütötték. Ezután feltörték a pénzeszekrényt és 15,000 korona készpénzt, sok arany és ékszerszeműt magukhoz véve ugyan-

megválasztott tisztikart, fejezze ki hálás köszönetét hosszú és fáradságos működésükért dr. Zalay Jánosnak és Pápay Jánosnak.

A tisztikar megválasztása után több fontos ügy megbeszélése következett.

Legfontosabb mind között a beteg gyermekekről való intézkedés. A szt. Erzsébet egyesület nemes szívről tett ismét tanubizonyosságot, midőn a szegények nyomorának enyhítése mellett, a kicsinyek és szerencsétlenek gyógyításáról akar gondoskodni. A rossz táplálkozás, a szerencsétlen lakásviszonyok, megfizethetetlen patika és orvosi költségek, odajuttatták a szegény osztályt, hogy közegészségügyi szempontból szánalmas a helyzet. A szt. Erzsébet egyesület kórház felállítását tervezi, azonban ezt a mai viszonyok között pénzzel nem győzi. Elhatározta tehát, hogy addig, — míg a kórház berendezéseit összeszedi — ingyenes rendelőt létesít, ahol szegény gyermekek sebészeti és belgyógyászati kezelésben részesülnek. A tárgyalások most folynak és az előjelek után itélve, két-három hét múlva megkezdődhetik az ingyenes rendelés. Önmel referálunk az egyetlen emberbaráti szempontból értékes működéséről.

Lloyd George Párisban

Páris, jul. 28. (Nemz. St. tel. jel.) Lloyd George tegnap Párisba érkezett, hogy Milleranddal tanácskozzék. Az utazásnak az a feszült viszony volt az oka, amely az Oroszországgal szemben való állásfoglalás miatt került Anglia és Franciaország közé. Lloyd George meg akarja változtatni Millerand felfogását s meg akarja győzni arról, hogy az antant érdeke, a Szovjet-Oroszországgal való tárgyalás.

Kávéházi verekedés

a fővárosban.

Budapest, jul. 28. Tegnap este egy 30 főből álló csoport a Vigaszínházból kijövő közönséget inzultálni kezdte, majd ezután a lipótkörúti Club kávéháza ment s rátámadtak a kávéházi vendégekre. A támadók kimentek az udvarra, majd végigszáguldoztak a kávéházi teremben s közbe Polgár Mihály magánhivatalnokot megszurkálták. Majd kiszaladtak az utcára és Verebélyi Arthur, a Magyar általános takarékpénztár 50 éves igazgatóját agyonütötték. Az utcán Harsányi Géza ügyvédet igazolásra szólítottak fel s mikor ez a jogcímet kérte s tiltakozott ellene, revolverrel agyonlőtték. Kramer Gyula főbeverték, úgy hogy koponyatörést szenvedett. A rendőrség nagy létszámmal vonult ki a helyszínre, mire a támadók elszaladtak.

Német tiszték a vörösek szolgálatában.

London, július 28. (Nemz. St. tel. jel.) A Times tegnapi száma a német tiszteknek az orosz hadseregben való részvételéről az amerikai vöröskereszt egy tagjának nyilatkozatát közli. Február 18-án 40 német tiszt polgári ruhában Stettinből Helsingforsba utazott. Az egyik tiszt amerikai barátjával közölte, hogy Németországból Oroszországba utaznak a vörös hadsereg legénységének kiképzése céljából s nemsokára 100 más német tiszt fogja követni őket. A tiszték Helsingforsban a finn hadügyminisztertől utlevelet kaptak, majd átlépték a finn határt s orosz területre léptek, ahol a bolsevikiek a legnagyobb szíveséggel fogadták őket.

A szövetséges hatalmak csekrői a tényekről tudomással bírnak.

HIREK

A gáزرól

csak mesélni lehet Debrecenben. A gáزرól, mely hol volt, hol nem volt, volt egyszer a világon... de olyan régen, réges régen volt, hogy talán igaz se volt. Valamikor, amikor volt tömördek hasznát látták az emberek. Gépeket hajtottak vele, pótolták a világítást, s a háziasszonyok sütöttek, főztek mellette és boldogok voltak, hogy nem kellett a kanikulában a takaréklüz hely rettentő hőségét szenvedniök. És ma csak mesélni lehet a sístergő, kékes lánggal égő istenáldásáról Debrecenben. Debrecenben, ebben a hajdan dugszagú koldusvárosban, hol nem régen még pótadót sem fizettek a civisek, s ma istencsüdjá, ha e'birják... Hja! akkor más világ volt a városházán. Más volt ott az ar, másnak hajtogatták a zászlót és más sáfárkodott a nemes város vagyonával. Nem ő, a tutyimutyi, tehetetlen vén Márkus, a pókhálósféjú hamis-tanu!...

— **Személyi hir.** Hubert Ottó kormánybiztos-főispán, aki 5 nap óta a fővárosban van, ma tér vissza Debrecenbe.

— **Hírek a rendőrség köréből:** A m. kir. belügyminisiter Pásthly Ferenc és Seitz József tb. parancsnokokat a IX. fizetési osztályba felügyelőkké, Ruttkay Aladárt a X. fizetési osztályba felügyelővé, továbbá Vas Jánost, Gyulay Sándort a X. fizetési osztályba államrendőrségi hivatali tisztekké, Kati Sándor, Prob Lajos, Lente Mihály, Farkas Mihály, Hulka Ede és Kovács Lászlót a tizenegyedik fizetési osztályba államrendőrségi hivatali segédtisztekké nevezte ki.

— **Adomány a Patronáznak.** A debreceni vas és rézbutorgyár részvénytársaság a Debreceni Patronáza Egyesület céljaira 500 koronát küldött dr Kesseri Lajos törvényeséki elnök kezéhez. A tekintélyes összegű igazán nemes emberbaráti adományt ez uton is meleg köszönetét fejezi ki az Elnökség.

— **Nők a közigazgatásnál.** A háboru alatt szükségből nőket is alkalmaztak a városi közigazgatás hivatalainál ideiglenes minőségben. A háboru már régen elmúlt és hiába sürgeti azóta a közvélemény is a férfiak munkájára nagyrészt alkalmatlan (föltéve a gépirőnőket!) nők elbocsátását, már csak azért is, hogy a hadifogságból visszatért és rokkant katonáknak dolgót és kenyeret adjanak, hiába állapították meg, hogy a női munkaerő, szörványos kivételekkel, messze mögötte áll a férfi munkaerőnek, hiába panaszojják a férfiak, hogy a hölgyek későn jönnek, korán mennek, a hivatalos órák alatt piperéznek, tükröznek és pletykálnak, a feleket ácsorogni hagyják: még mindig tele vannak velük a hivatali szobák, pedig 6 nő munkáját 2-3 férfi sokkal jobban elláthatná. A városi tanács már a mult évben megkezdte elbocsátásukat, de abbanhagyták és azóta esztendő mult el és a protekciónők még mindig a hivatalokban pompáznak, pedig a legtöbbje rá sincs utalva, mert piperére költi a fizetését. Itt volna már az ideje, hogy a városi tanács érvényt szerezzen tavalyi határozatának!

— **A Máv. „Horthy Dalárda“ hangversenye.** Városunk e legifjabb dalegyesülete, melyet a hajlíthatatlan, idegen uralmat nem tűrő magyar néplélek keltett életre oly időben, mikor a bocskorosok nótái gyönyörködtették a szabad hajduság fülét, augusztus hó 1-én, vasárnap este 8 órakor a vasuti állomás I. és II. oszt. éttermeiben nyilvános hangversenyt tart, melyet tánc követ. Részletes műsört a vasárnapi számban teszünk közzé. Felhívjuk e hangversenyre az érdeklődő és dalkedvelő közönség figyelmét. Belépi jegy ára vigalmi adóval együtt 6 korona, mely jegy a belépéskor váltható.

— **Munkát a hazatérő hadifoglyoknak.** Az országos munkaközvetítő hivatal köriratban kéri a törvényhatóságokat, hogy a Szibériából hazatérő hadifoglyok mielőbbi munkábaállításáról gondoskodjanak. Sajnos, hogy munkaalkalom a vállalkozási kedv teljes hiánya miatt nincs, sőt most a legnagyobb mezei munka idején is sok száz munkás van munka nélkül. Legfőbb ideje, hogy a nagyarányu közmunkák elkezdődjenek!

— **A Székely Ifjak Napja** 31 iki magas színvonalu műsorát tegnapi számunkban közöltük és ép oly gazdag, változatos a következő napi program is. Vasárnap délelőtt 9 órakor dísz istentisztelet az összes templomban, hol hazánk területi épségének visszaszerzéséért fogunk imát mondani. 11 órakor nagy népgyűlés, beszédet mond R. Kiss István, Szabó László székely egyetemi hallgató szaval, beszédet mond még Zakariás Árpád jogszigorló. Delután 1-ig sétahangverseny. 3 órakor a nagyerdőn nagyszabásu népünnepély katonazene és cigányzene mellett, szabadszínpaddal, sátrakkal, konfetti és szerpetin csatával, balatoni halászat, jóvendőmondás, stb. Jégyek árai a műsoros estélyre (páholy már elfogyott), zsölye 30 korona, támlásszék elsőrendű 25 korona, zártszék elsőrendű 20 korona, másodrendű 12 korona, elsőrendű emeleti erkély 25 korona, másodrendű 16 korona, erkély álló 6 korona, diákálló 4 korona. Jégyek a menekültügyi kirendeltségnél (Simonffy-utca 1c. I. em.) délelőtt folyamán kaphatók.

— **Az Árvizsgáló Bizottság új előadója.** A kererkedelemdügi miniszter dr Dávid Gézá, Déváról menekült városi jegyzőt, a Baross Szövetség főpénztárnokát, az Árvizsgáló Bizottság előadójjává nevezte ki. E kinevezés annak az angol elvnek alkalmazása, amely így szól: *Az igazi férfit az igazi helyre, dr Dávid Géza nemcsak kiváló közigazgatási szervező tehetség nemcsak képzett jogász, hanem elsőrendű kereskedő is, akinek fejlett kereskedői érzékét a szülői ház, széleskörű kereskedelmi ismereteit a gyakorlat adta meg. E kinevezés annak a szellemnek és annak az érzésheli előkelőségnek, annak a kereskedelmi és ipari életben alkalmazott tisztesség és becsületérzésnek diadalarajutását jelzi, amely a Baross Szövetségben jutott kézzelfogható kifejezésre.*

— **Kömekeket fogtak.** A csendőörök a kishortobágyon elfogták Krista Pál nevű bihargyarmati oláh legényt, aki a mt hadseregünk egyenruháját viselte. Nem találtak nála semmi irást; azt mondta, hogy az oláhoktól szökött, Balmazújvárosan azonban felismerték. Kiderült hogy az oláh megszállás alatt az oláhoknál szolgált. Valószínűleg kém; ezért átadták a hadbírósnak. Ugyancsak jó fogást csináltak a napokban: Szolnok és Szajol közt három idegent tartóztattak le. Az egyik nő volt, aki éppen a harisnyájából vett elő levelet, melyet a szemben ülő férfinak akart átadni. A levél idegen nyelven írt jelentés volt. Ugy a nő, mint a két férfi, kém volt. Az utazó közönség jól teszi, ha az idegeneket figyelni és minden gyanus körülményről jelentést tesz.

— **Sárrétudvari és vámospércsi tüzkárosultak.** Az oláh ágyutiz következtében hajléktalanná lett, 17 vámospércsi tüzkárosult főségítésére Sárrétudvari biharmegyei községben 1015 korona gyűlt össze. Ezzel szemben Debrecen városa még semmit sem adott, a közönség sem adakozott még, pedig a vámospércsi áldozatok árán éppen Debrecen városa kerülte ki a veszedelmet, mert ha ott nincs ellenállás, a visszavonuló vörösk Debrecen alatt a „halápi fronton“ lettek volna megállani kénytelenek és akkor Debrecen is kapott volna az oláh gyújtógránátokból.

— **Ki az idegenekkel!** Mig a kálvinista Rómában valósággal nyűzsögnék a kellemetlen idegenek, addig Hajdu vármegye városai és községei egymásután fogjainak aiiási az idegenek ellen. Legújabbán Hajduhadház város hozott határozatot, melyben az idegenek sürgős kiteleítését követeli.

— **Akasztás Egerben.** Egerből táviratozzák, hogy hétfőn érkezett le a kormányzó döntése a törvényszékhez, amelyben elutasítja a halálra ítélt Nemcs József kegyelmi kérelmét. Nemcs József volt az, aki a kommun idején a Gyöngyösön kitört ellenforradalom vezéreit, Csipkay Albert huszárszázadost és egy tekintélyes kereskedőt a város főterén a villanyoszlopra felakasztatta. A kivégzés csütörtökön reggel lesz Egerben a törvényszék épületének udvarán.

— **Szünőben a száj- és körömfájás.** Hajdu vármegye területén a ragadós száj- és körömfájás már szünőben van. A járvány elég enyhe befolyásu volt, igen kevés jószág hullott el. Földes községet már fel is oldották a zár alul.

KIS HIREK

Üldözik a horvátokat is a szerbek. A legújabb zágrabi hivatalos lap közli a zágrabi főtörvényszék ítéletét, mellyel három legnevesebb horvát politikust foszlott meg minden vagyonától.

Ráfogták a csehek, hogy a tót lakosság követeli a bártfafürdői Erzsébet királyné-szobor eltávolítását s ezért azt a cseh hatóság elrendelte. Bártfa város polgármestere nem hajotta végre a rendeletet, hanem előterjesztést tett ellene.

A káromkodás ellen egyik katolikus esperesi kerület felirt a kormányhoz. Ideje is volna ezt a lelkeket durvító és a jóérzést megbotránkozató rossz szokást szigoru büntetéssel kiirtani.

Kiflüt kapnak rövidesen a boldog pestiek. A két és fél dekás sütemény árát fogyasztóknak egy koronában állapították meg.

Wilson kísérletezik még mindig a nemzetek szövetségével, amit „magyar“ demokrata nyelven népszövetségnek neveznek. Teljes ülésre hívta össze azt a csőd szélén álló társaságot november 15-re Genfben. Csak egymás szemébe ne neveessenek ott.

Kereszttyénszociális alapra helyezkedtek a Wolfner és a Mauthner gyárak munkásai, akik egytől egyig kiléptek a zsidó vezetés alatt álló szociáldemokrata pártból.

Felemelték a gabona árát a csehek és pedig egyenesen a duplájára. A buza és rozs egyformán 160 cseh korona, ami körülbelől 550 magyar koronának felel meg.

Olesó a gyümölcs Pesten. Jó alma 7 korona, szilva 4, körte 10-12 korona körül. A paradicsom ára 3 korona, kalarabé 70 fillér, a paprika darabja 40 fillér.

Tisztogatni kell a Vöröskeresztben is!

Augusztus 10-re közgyűlést hívott össze a magyar szent korona országai Vöröskereszt együletének debreczeni fiókja, amit két nappal fog a választmányi ülés megelőzni.

Nem szükséges ma már a Vöröskereszt jelentőségét fölfedezni. Nagy hivatását mindnyájan ismerjük s épen ezért nem fejtegetjük bővebben annak a fontosságát, hogy a vezetőségben csupán olyan elemek foglaljanak helyet, akik nemzeti szempontból is teljesen intaktok és megbízhatók.

Ez a felismerés indította arra dr Petzkó Ernőt, a helyi fiók főtitkárát, hogy kiváuja a közgyűlés előtt a tagok ellen a kommunizmus és a román megszállás ideje alatt tanúsított magatartás szempontjából az igazoló-eljárás lefolytatását. Ez irányu indítványát azonban Márk Endre elnök elutasította, ami Petzkó dr-t arra indította, hogy főtitkári állásáról, amit hosszú időn át nagy ügybuzgalommal töltött be, lemondjon.

Pedig hogy az igazoltatási eljárás és ennek folyamánként az alapos takarítás mennyire ráfér a debreczeni fiókra, arról a tisztviselői karra és a választmány tagjainak névsorára vetett futó tekintet is meggyőz bennünket. A destrukció lovagjai, a szabadkőműves páholyok mesterei, a nagy vakoló-reud lovagjai alkotják a nagy többséget, akik mellett fegyvertársakként a radikál-zsidók foglalnak helyet. Elnök Márk Endre testvér, titkár Szabó Elek tv., az igazgató főorvos már egyenesen főmester: dr Tüdös Kálmán, kinek itt is, mint a páholyban, helyettese; Szász Adolf tv., pénztáros: Somossy László tv., tudósító: Szabó Kálmán tv. A számvizsgálók közt is akad egy testvér: Gaszner Géza.

A választmányi tagok névsora Baltazár Dezsővel kezdődik. Az ő neve már magában véve is program. Dr Freund Jenő, akit a napokban ajánlottak internálásra, no meg azután a másik nagymester: dr Kenézy Gyula, Kernhoifler József tv., dr Kun Béla kincstárnok tv., dr Magoss György, Rauch Árpád stb. hogy az asszonyokról ne is emlékezzünk meg névszerint, bár egyik-másiknak szintén van bizonyos dicsitelen politikai multja.

Tekintettel arra a természetszerű szoros kapcsolatra, ami a hadsereg és a vöröskereszt egylet között fennáll, ajánljuk az ügyet a katonai parancsnokság szives figyelmébe.

— Törvényhatóságok a nemzeti szövetségben. A magyar nemzeti szövetség Debrecen város és Hajdu vármegye törvényhatóságait meghívta, hogy kiküldöttel képviseltesék magukat a szövetségben.

— Freund Jenőt internálják? dr Freund Jenő ügyvéd, kit a rendőrség internálásra ajánlott, maga szerkesztette meg felebbezését, a belügyminiszteriumhoz, ahonnan rövid időn belül megjön a döntés, hogy internálják-e, vagyse.

— Fegyelmi ítélet. A belügyminiszter dr Hortobágyi Ernő rendőrkapitány fegyelmi ügyében a debreczeni közigazgatási bizottság fegyelmi választmányának ítéletét, mely hivatalvesztésre szól, megváltoztatta és öt 950 korona pénzbüntetésre ítélte. — Ez alapon dr Hortobágyi Ernőt állásába már vissza is helyezték.

— Az ideges vádlott. Szatmári Jánosné és Tóth Juliannát, 1 napi fogházra, atváltoztatható 100 korona pénzbüntetésre ítélte a törvényszék, mert a rendőrt, aki be akarta kísérni őket a rendőrségre, 20 koronával megakarták vesztegetni. Mikor Benyei bíró kihirdette előtűk az ítéletet, Szatmáriné elkezdett könyörögni: Tessenek engem felmenteni, hiszen annyi embert felmentettek már a tekintetes urak, meg aztán ugye tudom megfizetni. — Hát akkor leüli néni, mondja az ügyész. — De kérem, én ragyon ideges vagyok — feleli a vádlott általános derűtlenség között.

— Rendőri hírek. Ebmarás: Tóth Sándor Csapóker-i lakost megmaria egy kóbor kutya. A vizsgálat után kiderül, hogy a kutya veszett volt. Tóth Sándort felszálítják a badapesti Pasteur-intézetbe. — Kabát tolvaj: Csűrös Béla iparművész Darabos-utcai lakásába ismeretlen tettes behatolt és onnan elemelte felöltőjét. A rendőrség a nyomozást megindította. — Betörés: özv. Tímár Józsefné Nyomatató-utcai lakásába, míg távol volt behatolt Fenyves Pál szíjgyártó segéd, és onnan a szekrényét feltörve mintegy 500 korona készpénzt és ruhaneműket vitt el. Állítólag Hajduböszörménybe ment. A rendőrség körözi.

— Legrosszabb nyakkendőit ujjalakítják „Kolosné nyakkendő-teremben” Rákóczi u. 23. Pezsgős üveget vesz a Török pezsgőgyár.

Kiadták az új termésrendeletet

Budapest, július 28. (Nemz. St. tel. jel.) A hivatalos lap mai száma közli az új termésrendeletet, amely a minisztertanácson történt megállapodás szerint a buza métermázsáját 500, a rozs, árpa és a kétszeres métermázsáját 400 koronában állapítja meg. Ezek az árak a 2%-nál több idegen anyagot tartalmazó hektoliterenként 76 kilogramm buzára, 71 kilogramm rozsra, illetőleg kétszeresre és 62 kilogramm árpára vonatkoznak. Ha a súly a meghatározottnál nagyobb vagy kisebb, az árkülönbözet 78 kilogrammig 150 fillér, illetőleg 81 kilogrammig 1 koronával emelkedik, illetőleg 73 kilogrammig 150 fillérrel ezután 71 kilogrammig 2 koronával csökken.

A rozsnál az emelkedés is, a csökkenés is minden teljes kiű után 1 korona, az árpánál az emelkedés 4 korona, a csökkenés 450 fillér.

A kiadott rendelet szerint ha a világ-piacon a gabona árak csökkennének, akkor a köz-élelmezési miniszterium a pénzügyminiszterrel egyetértőleg le fogja szállítani az árakat. — A rendeletet az összkormány nevében Teleki Pál gróf írta alá.

Ha olcsó és izléses virágcsokrot, kosarat, koszorút akar az vásároljon kizárólag
Rózsa Virágcsarnokba
Kossuth-utca 2. sz. (Városháza épület.) Művirágkoszorúk viszonteladásra a legolcsóbb gyári árban.

Színház

Színházi és mozgószínházi irodák jelentése.

Thuróczy Gyula és T. Sinkó Gizi bucsufellépte. Ma bucsuzik a népszerű Thuróczy művészpár a Farkas színműben, melyet ezuttal elevenít fel a színtársulat.

* **László Gyula bucsuja** vasárnap este lesz a Rang és mód színműben, mely egyszerűsminél az utolsó előadás.

* **Cirkuszapachok II.** Kalandtörténet az Urániában. Amerikai artísták. — Amerikai rendezés, érdekesítő, grandiózus, látványos film. Előadások 7 és 9 órakor.

* **Francia Pathé-film az Apollóban.** „A szerelem gyermeke” című 4 felvonásos drámában Páris legnevesebb színészei játszanak, a témája elejétől végig érdekesítő. Előadások 7 és 9 órakor.

* **Zilahy Gyula** lemondása miatt vendég-szereplése az Apollóban elmarad.

SPORT

A DEAC atletikai versenyét augusztus 1-ről augusztus 8-ra halasztotta el.

Igazoló eljárás a DKASE-nál. Mitán a debreceni kereskedelmi alkalmazottak sportegylete is megszervezte igazoló bizottságát, ennél fogva felkértünk mindenkit, akinek a fent nevezett sportegylet tagjainak bármelyike e len akár a kommunizmus. akár pedig a román megszállás ideje alatt tanúsított viselkedése miatt kifogása van, hogy azt az igazoló bizottság itt nevezett tagjainak bármelyikénél, lehetőleg rövid időn belül bejelenteni szíveskedjék. Fekete Kálmán, Balla Zoltán, Török Barr a, Kontsek László, Márton Dezső, Riskó Rezső, Vértés Sándor, Csánády Jenő, Ludeser János.

Törvénykezés

§ **Elnapolták a monstre főtárgyalást.** Az egykori kommunisták főtárgyalását, melyen 13 vádlott ült a vádlottak padján s nagyszámu tanu volt beidézve, három vádlott kihallgatása után bizonytalan időre elnapolták.

§ **A parádés kocsis mint orgazda.** Barna János parádés kocsis az oláh megszállás alatt egy oláh altiszt utasítására egy ölfát hozott be a DMKE mellől s eladta Juridesz János nyomdásznak 1200 K-ért, s a pénzen a románnal megosztotta. Ma vonta felelősségre a törvényszék s orgazdaság vétsége miatt 3 hónapi fogházra ítélte, míg Jurideszt felmentette.

Minden öntudatos magyar keresztényen ujságot olvas!

APOLLO	URANIA
Csütörtök—Vasárnap 4 nap Francia Pathé film. Szerelem gyermeke Dráma 4 felvonásban. Előadások 7 és 9-kor.	Csütörtök—Vasárnap 4 nap Cirkuszapachok II. Amerikai cirkusz történet 8 felvonásban. Előadások 7 és 9-kor

Ács és kőműves mesterek figyelmébe!

Felhivatnak a Margit-fürdői barakk ügyben érdekelt ács és kőműves mesterek, hogy ma délután 6 órakor az ipartestület helyiségében tartandó értekezleten megjelenni szíveskedjenek.

Az intézőbizottság.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Eladó
szódavizes kocsi, féderes (1 lóra) és kézi tállyiga, szekér két lóra, fiatal hasas koca, fias tehén.
Nyil-u. 20.

Eladó
a Rákóczy-utca 25. sz. ház. Értekezhetni Bikában augusztus 3 és 4 én — Brandstätter tulajdonossal

Bélyegzőgyár és véső-intézet
PAULÓ I.
Batthyányi-u. 22.
Telefon: 1365.

Koros Sándor
férfi-szabó üzletében Piac-u. 60.
Baját készítésű elegáns férfi öltönyök kaphatók.

KISS FERENCZ női szabó
Piac-u. 56.
Izléses munkát jutányos áron készít. Szakszerű szabászat. Tautást is elfogad volt Molnár-cég szabásza.

Katonai egyenruhák Polgári öltönyök
mérték után vagy készen fordítások átalakítások legolcsóbban és csinosan készülnek
PISKOLTY PÉTER
polgári és katonai szabó üzletében, KOSSUTH-UTCA 58. SZÁM.

Nyomdásztanulóul
felvétetik fizetéssel lapunk nyomdájában 3—4 középiskolát végzett értelmes fiu. — Jelentkezhetni bármikor.

Kovács és Kazánszenet, Akác műfat, Romancementet, Tüzfát vagon-tételben és métermázsánként azonnali szállításra ajánlok

Polyánszky Oreszt tüzfá és szén-kereskedő
Szoboszlai-ut 1. sz. Miklós-utca végén.
Vidéki rendelést is eszközölk.

Gyakorlott mérlegképes könyvelő
alkalmazást nyer. — Irásbeli ajánlatok fizetési igény megjelölésével a Vasbutorgyár Részvénytársasághoz intézendők.

Karbolineum kapható STERN festék-kereskedőnél Piac-u. 10.

Naptártömb 1920. évre mintegy 10—15 drb kapható lapunk kiadóhivatalában.

Kiadja: **MAGYAR NEMZETI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓVÁLL. R.-T**

Ha szép akar lenni? Kozzó arckrémét és szappant használjon!
PARFÜMÖK prima minőségűek, Pipe-re szappanok. Mindenféle piperecikkek. kiűszerek, Irrigátor felszerelések, gummi áruk, GAZDASÁGI CZIKKEK, kreolin stb. legolcsóbban szerezhetők be a
Korzó Droguerijában Piac-utca 42.